

Een trio verpleegden, samen meer dan 250 jaar oud.

22 APRIL 1914

No. 43

1e JAARGANG

PANORAMA

GEILLUSTREERD WEEKBLAD

UITGAVE VAN A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ LEIDEN
REDACTIE EN ADMINISTRATIE: DOEZASTRAAT 1, - TELEFOONNUMMER 1

PRIJS BIJ NUMMERVERKOOP 10 CENT - VOOR BELGIË 20 CENTIEMEN

Een Bezoek aan het Gemeente Armhuis te Rotterdam, door Jules H. Wolf

ET Gemeente Armhuis te Rotterdam, gelegen in de Oostervanstraat in het westen der stad, werd in 1906 gesticht naar het ontwerp van den Gemeente-bouwkundige, den heer A. J. Th. KOK, die zelf den bouw geleid heeft.

Het geheele gebouwencomplex, dat een oppervlakte van 12500M² beslaat, en waarvan de bouw circa een half miljoen gulden gekost heeft, getuigt van een ruime opvatting, degelijke kennis aangaande de inrichting van een zoodanig gesticht. De voorgevel van het hoofdgebouw die 125 M. breed is, is, alhoewel eenvoudig, toch mooi van teekening. De flinke, ruime voorhal, de breede gangen, de goed verlichte zalen en werkplaatsen, de frissche, niet te groote slaapzalen, ingericht voor slechts 14 verpleegden, de vroolijke ziekenzalen, de groote keukens en wasscherijen, alles is degelijk en royaal ingericht.

Overall centrale verwarming en op alle gangen eenige brandkranen en slangen, die ook bij eventuele gevallen van brand door de verpleegden bediend kunnen worden. De overgang van het oude gebouw aan den Schiedamschen Dijk naar de nieuwe inrichting was destijds dan ook een enorme verbetering.

't Is in het Armhuis een eigenaardige bevolking. Er is van alles! Menschen, die hun levenlang braaf en fatsoenlijk opgepast hebben; die tientallen jaren in de gevange-

nissen of op Zevenhuizen doorbrachten, verarmde zwierbollen, zelfs van goeden stand afkomstig; onverbeterlijke dronkaards; blinden; doofstommen; idioten; gebrekkigen; lijders aan chronische ziekten die daardoor niet meer in hun levensonderhoud kunnen voorzien; achterlijken; „grensgevallen” van krankzinnigheid, enz. En alles en allen door elkaar, goed en kwaad, omdat het Armhuis minstens tienmaal zoo groot zou moeten zijn om den wensch van den directeur te zien vervuld, n.l. dat alle elementen van elkaar gescheiden zouden kunnen zijn: want 't is ook behalve om vele andere redenen, niet aangenaam dat de maatregelen van orde zonder onderscheid zóo gestreng moeten worden toegepast; de mannen zijn van de vrouwen gescheiden; behalve bij sommige werkzaamheden, die alle onder toezicht staan, zijn voor vrouwen en mannen voor alles afzonderlijke zalen. Alleen de gehuwde mannen hebben de bevoorrechtiging dat zij 2 uur per etmaal, (maar... overdag!), bij hunne vrouwen-medeverpleegden op bezoek mogen gaan! Een typisch staaltje van „liefde op den ouden dag” gebeurde nog niet zoo heel lang geleden. Een ruim 70-jarige verpleegde voelde zijn waarschijnlijk nog „jeugdig hart” zóo onstuimig kloppen voor een bewoonster van den vrouwelijken vleugel van het groote gebouw, (een nog goed uitzierend bijna 70-jarig moedertje) dat hij het waagde om 's avonds, toen het donker was

de mannenafdeeling door een dakvenster te verlaten, langs het dak naar de vrouwenafdeeling te kruipen, zich langs de goot te laten afzakken en door het raampje van de W.C. te kruipen, om zodoende zijn dolcinea te bereiken! Jammer voor den verliefden held dat hij betrapt en door den directeur gestraft werd.

Wanneer er nog eens tot uitbreiding van het Armhuis zal worden overgegaan (er is daarvoor indertijd nog een groot stuk grond gereserveerd), dan zullen er zeer zeker kamertjes voor de gehuwde verpleegden in een afzonderlijken vleugel gebouwd worden, wat zeker voor hen een einde zal maken aan den thans bestaanden on-aangenamen toestand.

Onder de verpleegden vindt men alie beroepen vertegenwoordigd; toch is het eigenaardig dat er van de mannen 30 pCt. nooit een beroep hebben uitgeoefend, terwijl van de vrouwen 35 pCt. werkster zijn geweest.

Eenige honderden verpleegden (6 à 700) bevolken het groote Armhuis, verreweg het meerendeel mannen, maar kenschetsend is 't dat in de 8 ziekenzalen der inrichting, waarin in den regel ruim 100 patiënten liggen, doorgaans circa 65 pCt. vrouwen en 35 pCt. mannen zijn vertegenwoordigd, dus naar verhouding der Armhuis-bevolking viermaal zooveel zieke vrouwen als mannen. Deze twee eigenaardige verschijnselen doen zich in bijna alle Armhuizen

Bij de boterhammensnijdsters, die iederen dag ruim 2000 boterhammen gereed maken.

(Foto's Wolf)